

ISSN 1728-7804

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

«Филология ғылымдары» сериясы

Серия «Филологические науки»

№2 (48), 2014 ж.

Алматы

ХАБАРШЫ

«Филология ғылымдары» сериясы
№2(48), 2014 ж.

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.
2000 ж. бастап шығады.

Бас редактор:

пед.ғыл.д., проф., ҚР ҰҒА корр.мүшесі
Б.Ө.Сманов

Бас ред. орынбасары:

пед.ғыл.д., проф. **Ф.Ш. Оразбаева**

Ғылыми редакторлар:

филол.ғ.д., проф. **Т.С. Тебегенов,**
филол.ғ.д., проф. **С.Ж. Әбішева**

Редакциялық алқа мүшелері:

филол.ғ.д. **Б.Әбдіғазизұлы,**
пед.ғ.д. **С.Б. Бегалиева,**
пед.ғ.д. **Р.Ә. Шаханова,**
филол.ғ.д., проф. **К.И. Мирзоев,**
проф. **Барри Пол Шерр** (АҚШ),
филол.ғ.к., доцент **Е.В. Казарцев** (Ресей),
филол.ғ.д., проф. **Г.Л. Нефагина** (Польша),
филол.ғ.д., проф. **А.К. Киклевич** (Польша),
п.ғ.д. **Н.И. Ишекеев** (Қырғызстан),
проф. **Спендель Джованна** (Италия),
проф. **Хатрани Алтынчач** (Түркия),
проф. **Мехмет Куталмиш** (Түркия),
PhD докторы, проф. **И.З. Белобровцева**
(Эстония),
пед.ғ.д. **Чан Дин Лам** (Вьетнам)

Жауапты хатшы:

филол.ғ.к. **А.Д. Ибраева**

© Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университеті, 2014

Қазақстан Республикасының
мәдениет және ақпарат министрлігінде
2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген
№10109 - Ж

Басуға 12.06.2014 қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 26,0 е.б.т.
Таралымы 300 дана. Тапсырыс 133.

050010, Алматы қаласы,
Достық даңғылы, 13.
Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университетінің
«Ұлағат» баспасы

ТІЛ БІЛІМІ

Атабаева М.С. Қазақ тіліндегі әдеби-диалектілік жарыспалы сөздер мәселесі.....	3
Утебалиева Г.Е., Каскабасова Х.С. Межкультурная компетенция вторичной языковой личности (теоретический аспект).....	8
Алиева Д. А. О Художественной ценности книги ученого позднего средневековья Мухаммеда Хайдара Дулати «Тарих-и Рашиди».....	13
Қобланова А.Ж. Экеттік тілдік бірліктердің семантикалық сипаты.....	16
Диуанова Р.К. Бейтерминдік туыстық атаулардың семантикалық ерекшеліктері.....	20
Ағабекова Б.Н. Герман және қазақ тілдерінің салғастырмалы фразеологиясының қалыптасуы.....	24
Қоқанова Ж.А. Жылқының түгіне байланысты қалыптасқан мақал-мәтелдердің этнолингвистикалық мәні.....	27
Нуржаубек А. Қытай тілінің прагматикаға басымдылық берілетін ерекшелігі.....	31
Жабағиева Г.З. Қазақ аударматану терминдеріндегі синонимдік қатарлар.....	35
Егембердиева Г. М., Аухадиева З. Ж. Островные диалекты как форма существования немецкого языка немецкой диаспоры в Казахстане.....	39
Балтабаева Ж.Қ., Бияздықова Ә.Ә. Бақыт макро-концептісінің мағыналық-ақпараттық өрістері.....	44
Сеитова С.У. Концептуальный анализ в лингвистическом исследовании.....	49
Имангаева Н. М. Жарнамадағы қайталамалар қолданысы.....	53
Байтуова А.Н. Сравнительная характеристика согласных фонем v (в), ү (ф), г (г) в казахском, турецком и узбекском языках.....	57
Жолдасбекова А.А. Фариза Оңғарсынова шығармалары тілінің лексика-семантикалық сипаты.....	63
Килевая Л.Т., Избасова Б. Исторические предпосылки современной транслингвокультуральности поляков Казахстана.....	68
Тұрлиева Г.Н. Аудармашылардың тура және жанама аудармада қолданған трансформациялары.....	72
Сафарғалиева А.Ы. Межъязыковое взаимодействие атрибутивных синтаксических синонимов: проблемы и решения.....	76
Шайбакова Д.Д. Синхронное взаимодействие языков и культур в коммуникации.....	80
Kurmanali A. Yabancı dil olarak türkçe derslerinde atasözlerinin öğretimi ile ilgili etkinlikler.....	86
Амирбаева Д. Е. Способы перевода этнокультурной лексики в произведении М.Ауэзова «Путь Абая» на русский и английский языки.....	92
Садирова К.Қ. Мәтінге пропозициялы талдау жасаудың кей мәселелері.....	97
Нураунова Г. М. Ритмические разновидности коротких размеров в современном уйгурском силлабическом стихе.....	103
Боханова А.С. Каузативная семантика как облигаторный признак категории лишительности.....	107
Мұратғалиева Н.И. Шәкәрім поэзиясындағы адамның ішкі әлемі.....	109
Rysbaeva G.K. Changes in education system of Kazakhstan during the years of independence.....	113

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Филологические науки»
№2(48), 2014 г.

Периодичность – 4 номера в год.
Выходит с 2000 года.

Главный редактор:

д.пед.н., проф., чл.-корр НАН РК

Зам. гл. редактора:

д.пед.н., проф. **Ф.Ш. Оразбаева**

Научные редакторы:

д.филол.н., проф. **Т.С. Тебегенов,**

д.филол.н., проф. **С.Ж. Абишева**

Члены редколлегии:

д.филол.н., проф. **Б.Абдигазизулы,**

д.п.н. **С.Б. Бегалиева,**

д.п.н. **Р.А. Шаханова,**

д.филол.н., проф. **К.И. Мирзоев,**

проф. **Барри Пол Шерр** (США),

к.филол.н., доцент **Е.В. Казарцев** (Россия),

д.филол.н., проф. **Г.Л. Нефагина** (Польша),

д.филол.н., проф. **А.К. Киклевич** (Польша),

д.п.н. **Н.И. Ишекеев** (Кыргызстан),

проф. **Спендель Джованна** (Италия),

проф. **Хатрани Алтынчач** (Турция),

проф. **Мехмет Куталмиш** (Турция),

доктор PhD, проф. **И.З. Белобровцева**

(Эстония),

д.п.н. **Чан Дин Лам** (Вьетнам)

Ответственный секретарь:

к.филол.н. **А.Д. Ибраева**

© Казахский национальный педагогический университет им. Абая, 2014

Зарегистрировано

в Министерстве культуры и информации РК
8 мая 2009 г. №10109-Ж

Подписано в печать 12.06.2014.

Формат 60x84 1/8. Объем 26,0 уч.-изд.л.

Тираж 300 экз. Заказ 133.

050010, г. Алматы,

пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»

Казахского национального педагогического университета имени Абая

ӘДЕБИЕТТАНУ

Зайкенова Р.З., Балтабаева Н.С. Эссе жанрының кейбір ерекшеліктері.....	116
Казкенова А.К. Средства и способы выражения динамики движения в художественном тексте (на материале произведений А. С. Пушкина).....	120
Ибраева А.Д. Жазушының шығармашылық шеберханасының ерекшеліктері.....	125
Базылова Б.К. Особенности реализации гендерной идентичности в современной женской литературе.....	128
Рахметова Б.А. Теміргали Нұртазин Б. Майлин шығармашылығы туралы.....	133
Сарбасов Б.С. Көне түркі ескерткіштеріндегі фольклорлық мотивтер.....	137
Сыздықбаев Н.А. Повесть Ч. Айтматова «Белый пароход» в аспекте мифологического и неомифологического сознания.....	141
Сейденова С.Д. Жанровое своеобразие исторических повестей Д.Досжана.....	146
Дусымбаева М.Ұ. Ұлы даланың рухты жыршысы.....	150
Лулудова Е.М. Идеотрансформация ментальности как вариант ретроспекции в современной литературе.....	155
Сейтханова А.С. Қазақ драматургиясының мәселелері.....	159
Исалиев А.Т. Особенности съемок портрета в интерьере.....	163
Ергебеков М. Кино теориясы пәні: сұрақтар және ұсыныстар-П.....	168
Жанұзақова Қ. Т., Дүйсекеева Б. Әдебиет теориясындағы көркемдік әдіс, әдеби бағыт-ағымдар мәселесі.....	175

ПЕДАГОГИКА МЕН ӘДІСТЕМЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Сманов Б. Ата-ана және бала тәрбиесі.....	179
Бегалиева С.Б. О личностном-ориентированном образовании как о ведущей составной педагогического процесса.....	185
Мұхамеди Қ., Органова С. Т. Педагогикалық дискурста бейвербалды амалдарды қолдану.....	189
Жақсылықова К. З. ХХІ ғасырдағы білім беру жүйесінің талаптары мен білім беру ұйымы басшысының құзыреттілігін дамыту мәселесі арасындағы байланыс.....	192
Беккожанова Г.К. Развитие профессиональной компетентности учителя как педагогическая проблема.....	197
Балгазина Б.С. Использование современных компьютерных технологий в преподавании иностранных языков в вузе.....	199

Қаламгер құпиясынан сыр

Ибраева А.Д. Жазушы-драматург Дулат Исабековтың шығармашылық зертханасы.....	204
Ибраева А.Д. Жазушы Төлен Әбдіковпен сұхбат.....	205
Ибраева А.Д. С. Балғабаев шығармашылық зертханасы.....	207

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің 2012 жылғы 10 шілдедегі №1082 бұйрығы негізінде Абай атындағы ҚазҰПУ Хабаршысының «Филология ғылымдары» сериясы ғылыми жұмыстардың негізгі нәтижелерін жариялайтын басылымдар тізбесіне енгізілген.

На основании приказа №1082 от 10 июля 2012 года Комитетом по контролю в сфере образования и науки республики Казахстан Вестник КазНПУ им. Абая, серия «Филологические науки» внесен в перечень изданий для публикации основных результатов научной деятельности.